METODICKÉ POKYNY K PROBLEMATICE ZPRACOVÁNÍ OSOBNÍCH ÚDAJŮ
pro atletické oddíly a kluby
vydané
spolkem Český atletický svaz
IČ: 005 39 244
se sídlem Diskařská 2431/4, Břevnov, 169 00 Praha 6
zapsaným ve spolkovém rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, oddíl L, vložka 123
(dále jen jako „**ČAS**)

1) Nová regulace

A) Obecné informace

V rámci Evropské unie bylo přijato nařízení známé pod označením GDPR[1] (dále jen „**nařízení**"), které reguluje nakládání s osobními údaji. Nařízení nabývá účinnosti dne 25. května 2018 a má tzv. přímou účinnost, což znamená, že bude přímo zavazovat všechny subjekty na území Evropské unie bez nutnosti ingerence jednotlivých členských států.

B) Vymezení osobních údajů

Nařízení vymezuje osobní údaje v souladu s dosavadní legislativou, a to jako veškeré informace o identifikované nebo identifikovatelné fyzické osobě. To znamená, že jakmile je možné nějakou fyzickou osobu identifikovat na základě poskytnutých či získaných informací, nebo pokud je taková fyzická osoba již identifikována, i všechny další zpracovávané informace související s takovou fyzickou osobou, jsou osobními údaji (i pokud by informace samy o sobě byly informacemi zcela obecnými, jako např. velikost oblečení atd.).

V praxi oddílů (atletických klubů) se bude nejčastěji jednat o zpracování osobních údajů jejich členů (sportovců, trenérů, rozhodčích) či o zpracování osobních údajů jejich zaměstnanců (případně jiných spolupracujících osob). Všechny informace evidované o určitém sportovci či o jiném členu oddílu (fyzické osobě) tak jsou osobními údaji. V praxi půjde kupříkladu o následující osobní údaje: jméno, příjmení, adresa bydliště, místo narození, telefon, výška, hmotnost, informace o typu členství, informace o hostování (včetně historie), fotografie; sportovní zaměření a výkony, reakce na startovních blocích,

[1] Nařízení Evropského parlamentu a Rady 2016/679 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů)

Opletalova 1535/4
110 00 Praha 1
Telefon +420 233 375 542
eadvokacie@eadvokacie.cz
www.eadvokacie.cz

informace o osobním rekordu atd.

C) Role jednotlivých subjektů

Nařízení v souladu s dosavadní právní úpravou rozděluje subjekty nakládající s osobními údaji na tzv. správce a zpracovatele. Správcem osobních údajů je podle nařízení „subjekt, který sám nebo společně s jinými určuje účely a prostředky zpracování osobních údajů", tedy v našem případě nejčastěji oddíl. Zpracovatelem osobních údajů je pak subjekt, který pro správce zajišťuje nějaké činnosti při zpracování osobních údajů (externí vedení statistik, hostingová společnost, externí účetní apod.). V rámci nařízení zůstává také zachován požadavek na uzavření smlouvy mezi správcem a zpracovatelem ohledně zpracování osobních údajů (viz níže).

Fyzické osoby, jejichž osobní údaje jsou zpracovávány správcem, případně zpracovatelem, jsou označovány jako „subjekt údajů".

K zpracovávání osobních údajů členů oddílů, které jsou ukládány také v centrálním registru ČAS, bude docházet na základě tzv. společného správcovství mezi oddílem a ČAS.[2] Tedy bude se jednat o společné zpracování shodných osobních údajů dvěma správci. Smlouva ohledně společného správcovství mezi ČAS a oddílem bude uzavírána v textové podobě prostřednictvím rozhraní centrálního registru ČAS.

D) Právní základy zpracování

Zatímco současná právní úprava[3] uvádí souhlas subjektu údajů jako základní právní důvod (předpoklad) pro zpracování osobních údajů, je koncepce této problematiky v nařízení odlišná. Nařízení opouští souhlas jako primární právní základ zpracování osobních údajů a staví ho do rovnocenného postavení s jinými právními základy. Je nutné upozornit, že právní základ zpracovávání nelze v průběhu zpracování dle nařízení měnit.

Právní základy zpracování jsou uvedeny v ustanovení čl. 6 odst. 1 nařízení[4] a z hlediska

[2] Ustanovení čl. 26 odst. 1 nařízení stanoví: „Pokud účely a prostředky zpracování stanoví společně dva nebo více správců, jsou společnými správci."

[3] Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

[4] Ustanovení čl. 6 odst. 1 nařízení: „Zpracování je zákonné, pouze pokud je splněna nejméně jedna z těchto podmínek a pouze v odpovídajícím rozsahu: a) subjekt údajů udělil souhlas se zpracováním svých osobních údajů pro jeden či více konkrétních účelů; b) zpracování je nezbytné pro splnění smlouvy, jejíž smluvní stranou je subjekt údajů, nebo pro provedení opatření přijatých před uzavřením smlouvy na žádost tohoto subjektu údajů; c) zpracování je nezbytné pro splnění právní povinnosti, která se na správce vztahuje;…f)

Opletalova 1535/4
110 00 Praha 1
Telefon +420 233 375 542
eadvokacie@eadvokacie.cz
www.eadvokacie.cz

praktického uchopení celé regulace se jedná o jednu z nejdůležitějších pasáží nařízení. Z pohledu oddílů budou nejčastější situace, kdy ke zpracování osobních údajů bude docházet na základě smluvního vztahu (právní vztah člen a oddíl má kvazismluvní charakter), na základě plnění právní povinnosti správce (kupříkladu zpracování osobních údajů pro účely sociálního či zdravotního pojištění u zaměstnanců oddílu) či na základě tzv. oprávněného zájmu (informace o dosažených výsledcích jednotlivých sportovců apod.).

V praxi tak budou nově početně převažovat zpracování osobních údajů prováděné na jiném právním základě, než kterým je souhlas subjektu údajů. Nejčastěji půjde o zpracování základě smlouvy, resp. jednání o smlouvě, či na základě plnění právní povinnosti uložené správci. Právní základ přitom bude jeden z nejdůležitějších faktorů při posuzování důvodnosti zpracování osobních údajů správcem či při vyřizování námitek, žádostí a jiných požadavků subjektů údajů (viz níže).

2) Základní povinnosti správce osobních údajů

A) Informační povinnost

V případě započetí zpracování osobních údajů (nejčastěji při jejich získání) musí správce splnit informační povinnost vůči subjektu údajů (sportovci, zaměstnanci). Při získání osobních údajů přímo od subjektu údajů (což bude nejčastější situace) se jedná o informační povinnost podle čl. 13 nařízení. V případě osobních údajů, které nebyly získány od subjektu údajů, podle čl. 14 nařízení. Tyto informační povinnosti musí mít obsahové náležitosti stanovené nařízením, přičemž mají být plněny „stručným, transparentním, srozumitelným a snadno přístupným způsobem za použití jasných a jednoduchých jazykových prostředků.“ Minimální požadavky na informace poskytované subjektům údajů jsou znázorněny v následující tabulce.

Základní poskytované informační minimum	OÚ získány od subjektu údajů (čl. 13)	OÚ Nezískány od subjektu údajů (čl. 14)
Totožnost a kontaktní údaje správce a jeho případného zástupce	ANO	ANO
Kontaktní údaje na pověřence, byl-li ustaven	ANO	ANO

zpracování je nezbytné pro účely oprávněných zájmů příslušného správce či třetí strany, kromě případů, kdy před těmito zájmy mají přednost zájmy nebo základní práva a svobody subjektu údajů vyžadující ochranu osobních údajů...“

Opletalova 1535/4
110 00 Praha 1
Telefon +420 233 375 542
eadvokacie@eadvokacie.cz
www.eadvokacie.cz

Účely zpracování a právní důvody zpracování	ANO	ANO
Oprávněné zájmy správce nebo třetí strany, pokud je zpracování prováděno na základě tohoto právního důvodu (čl. 6 odst. 1 písm. f) obecného nařízení)	ANO	NE
Případný příjemce nebo kategorie příjemců osobních údajů	ANO	ANO
Případný úmysl správce předat osobní údaje do třetí země a právní podklad, na základě kterého dojde k předání	ANO	ANO
Kategorie dotčených osobních údajů	NE	ANO
Doba, po kterou osobní údaje uloženy nebo kritéria pro stanovení doby uložení	ANO	ANO
Existence práva požadovat od správce přístup k osobním údajům týkajícím se subjektu údajů, jejich opravu nebo výmaz, vznést námitku a právo na přenositelnost	ANO	ANO
Možnost odvolat souhlas subjektu údajů	ANO	ANO
Existence práva podat stížnost u dozorového úřadu	ANO	ANO
Zdroj, ze kterého údaje pocházejí, případně informace, zda pocházejí z veřejných zdrojů	NE	ANO
Skutečnost, zda poskytnutí osobních údajů je zákonným či smluvním požadavkem a důsledky neposkytnutí osobních údajů	ANO	NE
Skutečnost, zda dochází k automatizovanému rozhodování, včetně profilování a související smysluplné informace týkající se použitého postupu	ANO	ANO

Opletalova 1535/4
110 00 Praha 1
Telefon +420 233 375 542
eadvokacie@eadvokacie.cz
www.eadvokacie.cz

Ohledně plnění informační povinnosti při zpracování osobních údajů ve společném správcovství s ČAS bude oddílům ze strany ČAS poskytnut vzorový dokument. Tento dokument by měl být oddílem předán každému subjektu údajů (členovi oddílu), jehož osobní údaje jsou zadávány do centrálního registru, a ideálně tímto subjektem údajů podepsán.

V případě zpracování osobních údajů, které oddíl provádí samostatně, musí oddíl zajistit řádné plnění informační povinnosti vlastními silami. Bude se jednat kupříkladu o ty situace, kdy oddíl zpracovává více osobních údajů, než které jsou ukládány do centrálního registru ČAS, či o ty situace, kdy jsou osobní údaje zpracovávány k jiným účelům (ochrana majetku oddílu, sledování zdravotního stavu sportovců).

B) Zpracovatelské vztahy

Jak bylo naznačeno výše, oddíl bude velmi často vystupovat v roli tzv. správce osobních údajů a bude tak primárně odpovědný za dodržování regulace v této oblasti. Nicméně v případě, kdy oddíl využívá pro zpracování osobních údajů také nějakou třetí osobu, měl by být vztah mezi oddílem a takovou třetí osobou regulován smluvně, a to písemnou smlouvou o zpracování osobních údajů (toto platí již za současné právní úpravy). Předmětná povinnost se tak týká jak osobních údajů zpracovávaných společně s ČAS, tak i osobních údajů zpracovávaných oddílem samostatně. Obsahové náležitosti smlouvy o zpracování osobních údajů jsou poměrně komplexní a zakotvuje je ustanovení čl. 28 odst. 3 nařízení.

C) Záznamy o činnostech zpracování

Jednou z novinek, kterou nařízení přináší, je povinnost správce i zpracovatele mít vyhotovené tzv. záznamy o činnostech zpracování dle čl. 30 nařízení. Záznamy o činnostech zpracování by měli být správce i zpracovatel schopni doložit dozorovým orgánům, a to např. v případě kontroly plnění povinností upravených nařízením. Záznamy o činnostech zpracování se „vyhotovují písemně, v to počítaje i elektronickou formu." Je vhodné výslovně zmínit, že v tomto případě se jedná primárně o interní dokumentaci správce či zpracovatele, jež nemusí být zpřístupňována veřejnosti. Je tedy nutné odlišovat tyto záznamy o činnostech zpracování od plnění informačních povinností vůči subjektům údajů, jež jsme zmiňovali výše. ČAS předpokládá, že poskytne oddílům základní osnovu toho, jak by mohl tento dokument vypadat. V případě, že oddíl zpracovává osobní údaje pouze příležitostně, mohla by na něj také dopadat výjimka dle ustanovení čl. 30 odst. 5 nařízení[5], kdy není nutné záznamy vyhotovovat.

[5] Ustanovení čl. 30 odst. 5 nařízení stanoví, že „Povinnosti … se nepoužijí pro podnik nebo organizaci

Opletalova 1535/4
110 00 Praha 1
Telefon +420 233 375 542
eadvokacie@eadvokacie.cz
www.eadvokacie.cz

Součástí záznamů o činnostech zpracování má být mimo jiné i obecný popis technických a organizačních bezpečnostních opatření přijatých správcem či zpracovatelem při zpracování osobních údajů (viz níže).

D) Technická a organizační opatření

Podle ustanovení čl. 32 odst. 1 nařízení platí, že „s přihlédnutím ke stavu techniky, nákladům na provedení, povaze, rozsahu, kontextu a účelům zpracování i k různě pravděpodobným a různě závažným rizikům pro práva a svobody fyzických osob, provedou správce a zpracovatel vhodná technická a organizační opatření, aby zajistili úroveň zabezpečení odpovídající danému riziku…“ To znamená, že nařízení nestanoví výslovně, jaká technická a organizační opatření má správce či zpracovatel při zpracování osobních údajů přijmout. Vždy se jedná o posouzení konkrétních okolností zpracování ve vztahu ke konkrétnímu možnému riziku (včetně stavu techniky apod.).

Zabezpečení se tedy vztahuje nejen na elektronickou formu zpracování, ale také na zpracování na fyzických nosičích (např. písemnou formou). Veškeré nosiče je nutné uchovávat takovým způsobem, aby se s údaji nemohly seznámit nepovolané osoby.

Bude se tedy výrazně lišit situace, kdy dochází ke zpracování emailových adres členů pro účely jejich informování, od situace, kdy dochází ke zpracování informací o zdravotním stavu sportovců apod. Z těchto důvodů doporučujeme přistupovat velmi obezřetně k nabídkám třetím osob, které tvrdí, že jimi nabízené technické či jiné řešení je určitě v souladu s nařízením.

E) Práva subjektů údajů

Nařízení zavádí některá nová práva subjektu údajů. Jedná se zejména o právo na výmaz osobních údajů při splnění určitých předpokladů[6], o právo na omezené zpracování[7], o právo vznést námitku[8] a o právo na přenositelnost údajů. Ve většině případů realizace těchto práv subjekty údajů předpokládá naplnění podmínek stanovených v nařízení (to znamená, že tyto práva nelze uplatnit v každém případě).

---

zaměstnávající méně než 250 osob, ledaže zpracování, které provádí, pravděpodobně představuje riziko pro práva a svobody subjektů údajů, zpracování není příležitostné, nebo zahrnuje zpracování zvláštních kategorií údajů …“

[6] čl. 17 nařízení

[7] čl. 18 nařízení

[8] čl. 21 nařízení

Opletalova 1535/4
110 00 Praha 1
Telefon +420 233 375 542
eadvokacie@eadvokacie.cz
www.eadvokacie.cz

Nejčastějším požadavkem v praxi oddílů bude zřejmě požadavek na výmaz osobních údajů. Osobní údaje bude nutné skutečně vymazat v těch případech, kdy ke zpracování osobních údajů dochází na základě souhlasu subjektu údajů, přičemž zároveň nebude existovat jiný právní základ pro zpracování těchto osobních údajů (viz výše).[9] Nicméně, jak již bylo z naší strany výše uváděno, souhlas subjektu údajů nebude nejčastějším právním základem zpracování osobních údajů. Daleko významnějším bude v praxi zpracování osobních údajů, jehož právním základem bude plnění smlouvy (včetně kvazismluvního vztahu mezi členem a oddílem), nebo plnění právních povinností správce vyplývajících z veřejnoprávních předpisů. V případě takového zpracování nebude správce schopen a povinen požadavku na výmaz osobních údajů vyhovět, avšak pochopitelně pouze za předpokladu, že osobní údaje jsou stále potřebné pro účely, pro které byly shromážděny nebo jinak zpracovány.[10] V této souvislosti je nutné také pamatovat, že vždy platí obecná zásada tzv. omezeného uložení osobních údajů[11] obsažená v ustanovení čl. 5 odst. 1 písm. e) nařízení.

F) Zvláštní situace

Je nutné mít na paměti to, že správci či zpracovateli mohou vzniknout také „zvláštní" (dodatečné) povinnosti, a to:

- při zpracování osobních údajů, které může mít „za následek vysoké riziko pro práva a svobody fyzických osob";
- pro případ zpracování „citlivých" osobních údajů (zejména se může jednat o zpracování informací o zdravotním stavu, trestní minulosti atd.);
- pro případ předávání osobních údajů do třetích zemí (to znamená do zemí mimo EU);
- pro případ, že činnosti správce zahrnují „rozsáhlé pravidelné a systematické monitorování subjektů údajů".

V těchto situacích je vhodná zvýšená obezřetnost a případná konzultace s odborníkem na tuto problematiku.

G) Porušení zabezpečení osobních údajů

Novinkou je také zavedení ohlašovací povinnosti pro případ, že dojde k porušení

[9] Ustanovení čl. 17 odst. 1 písm. b) nařízení.

[10] Ustanovení čl. 17 odst. 1 písm. a) nařízení.

[11] Zásada stanoví, že není možné zpracovávat osobní údaje déle, než vyžaduje účel, pro který ke zpracování došlo. To vše za předpokladu, že se na osobní údaje nevztahuje výjimka vztahující se k archivaci osobních údajů.

Opletalova 1535/4
110 00 Praha 1
Telefon +420 233 375 542
eadvokacie@eadvokacie.cz
www.eadvokacie.cz

zabezpečení osobních údajů. Porušením zabezpečení osobních údajů se podle čl. 4 odst. 12 nařízení rozumí „porušení zabezpečení, které vede k náhodnému nebo protiprávnímu zničení, ztrátě, změně nebo neoprávněnému poskytnutí nebo zpřístupnění přenášených, uložených nebo jinak zpracovávaných osobních údajů…“ Podrobnosti ohledně ohlašovací povinnosti vůči dozorovému úřadu pak upravuje ustanovení čl. 33 odst. 1 nařízení: „Jakékoli porušení zabezpečení osobních údajů správce bez zbytečného odkladu a pokud možno do 72 hodin od okamžiku, kdy se o něm dozvěděl, ohlásí dozorovému úřadu …, ledaže je nepravděpodobné, že by toto porušení mělo za následek riziko pro práva a svobody fyzických osob.“ Zpracovatel má ohlašovací povinnost vůči správci. Na straně Úřadu pro ochranu osobních údajů se předpokládá vytvoření technického řešení pro ohlašování případů porušení zabezpečení osobních údajů.

V případě, že by se porušení zabezpečení osobních údajů týkalo osobních údajů zpracovávaných oddílem společně s ČAS (viz výše), je oddíl vždy povinen ČAS neprodleně informovat. Ohlašování porušení zabezpečení osobních údajů dozorovému úřadu podle čl. 33 nařízení a ohlašování porušení zabezpečení osobních údajů subjektům údajů podle čl. 34 nařízení, pokud povinnost takového ohlášení vznikne, bude v takovém případě provádět ČAS.

V Praze dne 18.4.2018

Český atletický svaz

verze 0.9

Opletalova 1535/4
110 00 Praha 1
Telefon +420 233 375 542
eadvokacie@eadvokacie.cz
www.eadvokacie.cz

CHECKLIST[12]

základních povinností oddílu v souvislosti s GDPR

1. VZTAHY VŮČI ČLENŮM

1.1. Splnit informační povinnost vůči členům oddílu prostřednictvím formuláře poskytnutého ČAS. ☐

1.2. Pokud oddíl zpracovává osobní údaje nad rámec společného zpracování osobních údajů s ČAS (viz výše), splnit informační povinnost vůči subjektům údajů i ohledně tohoto samostatného zpracování oddílem. ☐

1.3. Provést v základním rozsahu přípravu na potencionální požadavky subjektů údajů, včetně využití práva na přenositelnost osobních údajů či práva na výmaz osobních údajů subjekty údajů. ☐

2. VZTAHY VŮČI ČAS

2.1. Prostřednictvím informačního systému ČAS uzavřít s ČAS smlouvu o společném zpracování osobních údajů (prostřednictvím „přihlášky k činnosti“). ☐

3. VZTAHY VŮČI ZPRACOVATELŮM

3.1. Uzavřít smlouvu o zpracování osobních údajů či přijmout dodatky ke smlouvě o zpracování osobních údajů se všemi zpracovateli osobních údajů, jež se podílí na zpracování osobních údajů. Může se jednat zejména o hostingové společnosti, správce software, externisty atd. ☐

4. INTERNÍ VZTAHY

[12] Jedná se o základní seznam formálních povinností oddílu. V tomto dokumentu tak nejsou obsaženy všechny povinnosti oddílu při nakládání s osobními údaji, včetně povinností souvisejících s technickými a organizačními bezpečnostními opatřeními při zpracování osobních údajů a včetně povinností souvisejících s případy porušení zabezpečení osobních údajů.

Opletalova 1535/4
110 00 Praha 1
Telefon +420 233 375 542
eadvokacie@eadvokacie.cz
www.eadvokacie.cz

4.1. Vytvořit interní záznamy o zpracování osobních údajů (dle čl. 30 nařízení) a zajistit jejich průběžnou aktualizaci po celou dobu zpracování osobních údajů.	☐
4.2. Zavést vhodná technická a organizační opatření, aby byl oddíl schopen zajistit a doložit, že jeho zpracování osobních údajů je v souladu s nařízením.	☐
4.3. Provést přípravu na situace, kdy dojde k vzniku povinnosti na ohlášení případu porušení zabezpečení osobních údajů dozorovému úřadu.	☐
4.4. Splnit informační povinnost vůči zaměstnancům oddílu, jejichž osobní údaje jsou oddílem zpracovávány.	☐
5. SPECIFICKÉ SITUACE	
5.1. Pokud aktivity oddílu mohou zahrnovat „rozsáhlé pravidelné a systematické monitorování subjektů údajů“, obrátit se na odborného poradce ohledně povinnosti jmenovat pověřence pro ochranu osobních údajů.	☐
5.2. Pokud aktivity oddílu mohou zahrnovat předávání osobních údajů mimo území EU, obrátit se na odborného poradce ohledně souvisejících povinností.	☐
5.3. Pokud aktivity oddílu při zpracování osobních údajů mohou mít „za následek vysoké riziko pro práva a svobody fyzických osob“, obrátit se na odborného poradce ohledně povinnosti provést posouzení vlivu na ochranu osobních údajů.	☐
5.4. Pokud aktivity oddílu mohou zahrnovat rozsáhlé zpracování „citlivých“ osobní údajů (informace o zdravotním stavu apod.), obrátit se na odborného poradce ohledně povinnosti jmenovat pověřence pro ochranu osobních údajů a ohledně povinnosti provést posouzení vlivu na ochranu osobních údajů.	☐

Opletalova 1535/4
110 00 Praha 1
Telefon +420 233 375 542
eadvokacie@eadvokacie.cz
www.eadvokacie.cz